

ФОНД ДЕРЖАВНОГО МАЙНА УКРАЇНИ

вул. Генерала Алмазова , 18/9, м. Київ, 01133, тел. (044) 285-12-74, факс (044) 286-79-85
www.spfu.gov.ua Код ЄДРПОУ 00032945

№ _____

На № _____ від _____

Міністерство юстиції України

Щодо проєкту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства щодо застосування процедур банкрутства у період дії воєнного стану» (реєстр. № 7442 від 07.06.2022)

На виконання доручення Прем'єр-міністра України від 01.07.2022 № 16377/1/1-22 до звернення Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку від 29.06.2022 № 04-16/13-2022/104250 щодо експертного висновку до проєкту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства щодо застосування процедур банкрутства у період дії воєнного стану» (реєстр. № 7442 від 07.06.2022), внесеного народними депутатами України Мовчаном О. В. та ін. (далі – законопроєкт), Фондом державного майна України (далі – Фонд) розглянуто законопроєкт та в межах компетенції повідомляється.

Законопроєктом пропонуються зміни до Кодексу України з процедур банкрутства (далі – Кодекс) та Закону України «Про банки і банківську діяльність», якими передбачено удосконалення положень щодо повноважень, прав та обов'язків арбітражного керуючого, зобов'язань розпорядника майна, повноважень ліквідатора.

Тимчасово, на період дії воєнного стану та протягом шести місяців з дати припинення або скасування воєнного стану, законопроєктом пропонується установити, що збори (комітет) кредиторів можуть проводитися в режимі відеоконференції, а також шляхом опитування. Носій відеозапису відеоконференції є обов'язковим додатком до протоколу зборів (комітету) кредиторів. На цей період пропонується зупинити нарахування відсотків на зобов'язання боржника перед кредиторами, які реструктуризовані згідно з планом санації чи планом реструктуризації боргів боржника. Штрафні санкції за невиконання боржником таких зобов'язань не нараховуватимуться. Прострочені зобов'язання, передбачені планом санації чи реструктуризації боргів боржника, підлягатимуть розстроченню на строк виконання плану санації чи реструктуризації боргів боржника.

Підтримуючи необхідність внесення змін та уточнень до процедур банкрутства, спрощення доступу суб'єктів господарювання, які стали неплатоспроможними через повномасштабну збройну агресію російської

федерації, до судових процедур банкрутств і підвищення ефективності їх застосування в умовах воєнного та післявоєнного стану, водночас пропонуємо звернути увагу на таке.

Законопроектом передбачено доповнити Кодекс статтею 12¹ «Запит арбітражного керуючого» (пункт 2 розділу I законопроекту).

Згідно з частиною першою запропонованої статті 12¹ «запит арбітражного керуючого – письмове або у формі електронного документа звернення арбітражного керуючого, призначеного господарським судом розпорядником майна, керуючим санацією, ліквідатором, керуючим реструктуризацією, керуючим реалізацією, до органу державної влади, органу місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, підприємств, установ, у тому числі банківських та інших фінансових установ, організацій незалежно від форми власності та підпорядкування, громадських об'єднань, фізичних осіб про надання інформації, копій документів, необхідних арбітражному керуючому для здійснення повноважень у справі про банкрутство (неплатоспроможність)».

Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про електронні довірчі послуги»:

електронна ідентифікація – процедура використання ідентифікаційних даних особи в електронній формі, які однозначно визначають фізичну, юридичну особу або представника юридичної особи;

електронний підпис – електронні дані, які додаються підписувачем до інших електронних даних або логічно з ними пов'язуються і використовуються ним як підпис;

електронні дані – будь-яка інформація в електронній формі;

ідентифікація особи – процедура використання ідентифікаційних даних особи з документів, створених на матеріальних носіях, та/або електронних даних, в результаті виконання якої забезпечується однозначне встановлення фізичної, юридичної особи або представника юридичної особи.

Зважаючи не те, що запит арбітражного керуючого може надходити у формі електронного документа, пропонуємо з урахуванням положень Закону України «Про електронні довірчі послуги» доповнити частину першу статті 12¹ абзацом такого змісту:

«З метою забезпечення електронної ідентифікації особи арбітражного керуючого у разі направлення запиту у формі електронного документа, такий запит арбітражного керуючого має бути створений з використанням його електронного підпису.».

Частиною третьою статті 12¹ передбачено, що «відмова в наданні інформації на запит арбітражного керуючого, несвоєчасне або неповне надання інформації, надання інформації, що не відповідає дійсності, тягнуть за собою відповідальність, встановлену законом, крім випадків відмови в наданні таємної та/або службової інформації».

Слід зазначити, що законопроектом не визначено вид відповідальності та орган, що має повноваження притягувати до відповідальності за відмову в наданні інформації на запит арбітражного керуючого, несвоєчасне або неповне надання інформації, надання інформації, що не відповідає дійсності. У зв'язку

з цим пропонуємо визначити зазначене, зокрема, шляхом внесення відповідних положень до Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Законопроектом пропонуються зміни до абзацу другої частини першої статті 40 Кодексу (пункт 7 розділу I законопроекту). З урахуванням запропонованих змін абзац другої частини першої статті 40 Кодексу матиме таку редакцію:

«Господарський суд за клопотанням розпорядника майна, кредиторів або з власної ініціативи може заборонити боржнику вчиняти без згоди арбітражного керуючого правочини, а також зобов'язати боржника передати цінні папери, майно, інші цінності на зберігання третім особам, вчинити чи утриматися від вчинення певних дій або вжити інших заходів для збереження майна боржника та забезпечення вимог кредиторів (у тому числі шляхом позбавлення боржника права розпорядження його майном або цінними паперами без згоди розпорядника майна або суду, який розглядає справу про банкрутство; накладення арешту на конкретне майно боржника та майно осіб, які відповідно до цього Кодексу несуть з боржником субсидіарну чи солідарну відповідальність), про що виноситься ухвала.»

З огляду на редакцію цієї норми, незрозуміло яким чином буде визначатися суб'єктний склад осіб: особи, які теоретично можуть бути суб'єктами такої відповідальності, чи особи, яких вже притягнуто до такої відповідальності. Варто зазначити, що згідно з положеннями чинного Кодексу на стадії розпорядження майном судом не визначається коло осіб, які будуть нести солідарну/субсидіарну відповідальність.

Відтак існує ризик безпідставного арешту майна органів управління державним майном боржника – державних підприємств чи господарських товариств з часткою держави більше 50 %.

Крім того, існує ризик того, що суд може позбавити боржника права розпорядження усім майном, що стане перешкодою у здійсненні господарської діяльності боржника та ускладнить відновлення його платоспроможності, оскільки чинна редакція статті 40 Кодексу регламентує в межах вжиття заходів збереження майна боржника, позбавлення боржника права розпорядження його виключно нерухомим майном або цінними паперами без згоди розпорядника майна або суду.

Водночас зазначаємо, що під час процедури розпорядження майном встановлюється лише факт солідарної відповідальності. Згідно з частиною шостою статті 34 Кодексу «якщо керівник боржника допустив порушення цих вимог, він несе солідарну відповідальність за незадоволення вимог кредиторів. Питання порушення керівником боржника зазначених вимог підлягає розгляду господарським судом під час здійснення провадження у справі. У разі виявлення такого порушення про це зазначається в ухвалі господарського суду, що є підставою для подальшого звернення кредиторів своїх вимог до зазначеної особи».

Зважаючи на наведене, пункт 7 розділу I законопроекту потребує коригування.

Законопроектом запропоновано частину сьому статті 44 Кодексу доповнити новим абзацом такого змісту (останній абзац пункту 8 розділу I законопроекту):

«У процедурі розпорядження майном боржник зобов'язаний надавати розпоряднику майна можливість безпосереднього доступу до інформації, що зберігається у базах даних (у тому числі електронних), які використовуються посадовими особами боржника для ведення бухгалтерського, податкового та управлінського обліку, а також для формування бухгалтерської, статистичної та податкової звітності, та/або надавати можливість ознайомитися розпоряднику майна з такою інформацією іншим способом з можливістю друкувати та/або копіювати документи, необхідні для здійснення повноважень розпорядника майна.».

Вважаємо за доцільне зазначити, що із запровадженням цієї норми існує ризик несанкціонованого доступу будь-якого арбітражного керуючого до інформації з обмеженим доступом (таємна, службова).

Звертаємо увагу на те, що відповідно до частини четвертої статті 10 Кодексу «на підприємствах, що провадять діяльність, пов'язану з державною таємницею, арбітражний керуючий повинен мати допуск до державної таємниці, а в разі його відсутності – отримати такий допуск у встановленому законом порядку». У зв'язку з цим пропонуємо останній абзац пункту 8 розділу I законопроекту узгодити з частиною четвертою статті 10 Кодексу.

За результатами розгляду запропонований законопроект потребує доопрацювання.

В. о. Голови Фонду

Ольга БАТОВА